

SAMOBORSKI LIST

GODINA XXXIX.

U SAMOBORU, 15. LIPNJA 1942.

BROJ 7.

Živio Poglavnik dr. Ante Pavelić Hrvatsko Antunovo

Samobor, 13. lipnja 1942.

Antunovo je imendan dvaju muževa, koji su Hrvatskom narodu donijeli blago veće od ljednog, koje je stekao u svojoj dužoj povijesti.

Dr. Ante STARČEVIĆ dao je misao o Uskrsnuću Nezavisne Države Hrvatske kao jedinom sredstvu da se Hrvati spasu od propasti i da postanu opet ono što su nekad bili i što mogu biti:

Narod rada i reda, narod koji će živjeti u slobodi i u blagostanju.

Dru. Anti PAVELIĆU, prožetom mišlju Oca Domovine, kao tumaču i nosiocu volje i snage ujedinjenog hrvatskog naroda uspelo je, mnogo žrtava

i napora, oživotvoriti tu misao i ostvariti Nezavisnu Državu Hrvatsku,

te je učiniti ravnopravnom s državama Nove Evrope, koje danas stvaraju novi red u svijetu i pripremaju temeljiti preporod čovječanstva.

Danas je imendan dvaju velikih muževa, kojima je Hrvatski narod dužan tom prilikom odati počast i zavjetovati se na vjernost njihovoj misli i na požrtvornost u obrani njihovih tekovina.

I naš starodrevni Samobor na doličan je način proslavio imendan Oca Domovine Dra Ante STARČEVIĆA i dičnog nam Poglavnika Dra Ante PAVELIĆA.

PROSLAVA DANA

MAJKE I DJETETA

U nedjelju 6. o. m. j. priredio je Tabornik Ustaške ženske i muške Mladeži »Dan Majke i djeteta«.

U jutro pošla je sva Ustaška Mladež pod vodstvom Tabornika g. Leskovara i nastavnika škole u crkvu k sv. misi.

U 1/11 sati održana je u »Hrvatskom Domu« svečanost dana »Majke i djeteta« ovim redosljedom:

Tabornik otvara svečanost na što sva prisutna Mladež pjeva »Lijepu našu«. — U odlujem govoru Tabornik iznosi značenje proslave dana »Majke i djeteta«.

Zatim govori izaslanik Ustaške Udarnice iz Zagreba g. M. Karamarko, o djeci i mladeži koja se imade tako uzgajati, da bude spremna za novi život u našoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. — Žali da je na ovu proslavu došao tako malen broj roditelja prisutne mladeži.

Učiteljica gđa Žitko razlaze o ljubavi i dužnosti djeteta prema majci.

Sljedeće su deklamacije djevojčica i dječaka, te pjevanje raznih pjesama, na koncu otpjevala je sva mladež Ustaške himne »Palača pava«.

Nakon ove priredbe održan je na Trga Kralja Tomislava minihod U-

staške Mladeži pred predstavnicima Ustaškog pokreta te vlasti i građana.

SJEDNICA SAVJETODAVNOG ODBORA TRG. OPC. SAMOBOR 5. lipnja 1942.

Primljeni u zavičajnu vezu.

Dr. Schöndorfer Josip, duhovni pomoćnik u Samoboru, škof Ana časna sestra Sirotišta u Samoboru i Prohaska Većeslav, posjednik u Samoboru, primaju se u zavičajnu vezu.

R A Z N O

Čita se utok Paar Barice iz Samobora protiv odluke Gospodarskog odbora, koji je tvornici »Velebit« iznajmio zemljište kraj opć. klanice na kojem bi tvornica imala izgraditi šupu za spremanje ugljena, jer joj bi time bio zatvoren izgled na njezinu parcelu gdje joj djeca kane izgraditi kuću, spremna je također da ona ovo zemljište kupi od općine. — Utok odbor ne tvaštaje, a kako je Gosp. odbor ovo zemljište dao u zakup tvornici »Velebit« (vl. Fumić) na godinu dana uz zakupninu od 2.000 Kuna ima se istu pozvati, da zakupninu u roku od 8 dana položi. Otkazni je rok 6 mjeseci, pa je tvornica dužna u tom roku izgraditi objekt poručiti, ako rečeni prostor bude potreban za javne svrhe.

Opć. lugari podnijeli su prijavu, da izletnici iz Zagreba prave velike štete po opć. šumama i perivojima trgajući mlado drveće, naročito borice. — Zaključuje se, zamoliti Hrvat. planinarsko društvo, da upozori članove, da ne čine po šumama i perivojima štete.

Opć. službenici mole, da im se obzirom na veliku skupoću, koja iz dana u dan sve više raste, povisi dodatak na skupoću. — Zaključuje se, opć. namještenicima povisiti akuparinski dodatak od 1. lipnja 1942. za po prilici 20%.

Načelnik izvještuje, da bi se u najskorije vrijeme imalo odpočeti sa gradnjom nove školake zgrade na sudskom perivoju. Da se namakne potrebna glavica u tu svrhu predlaže, da se ista namakne raspisom školskog prireza ili uvedenjem školskih maraka.

Zaključuje se, zamoliti nadležno ministarstvo, da dozvoli općini uvedenje školskih maraka.

Načelnik izvještuje da je na mjesto umrlog poslovođe električne centrale privremeno namjestio Vilima Heroega. — Zaključuje se, za ovo mjesto raspisati natječaj.

Na prijedlog načelnika zaključuje se raspisati natječaj za opć. redara.

Čita se riješenje Državne riznice glede gradnje nove škole na sudskom perivoju, zatim glede ustupa Livadićevog dvorca općini i adaptacije stare škole te otkup iste za Kotarsku oblast, kojim se zaključci glede ovih zgrada odobravaju.

Isto se tako čita riješenje Velike župe Prigorje upravljeno Ministarstvu pravosuđa i bogoštovlja da sudski perivoj odmah preda općini radi obradbe do pristupa gradnje škole.

IZMJERA ZEMLJIŠTA

Ministarstvo prometa i javnih radova, odsjek za državnu izmjeru, odpočeo je sa izmjerom zemljišta na području Samobora. Ova izmjera je u interesu svih vlasnika u Samoboru i okolici, da se uredi njihovo posjedovno pravo uslijed dosadanjeg cijepanja parcela. Tom zgodom postaviti će se međašni stupovi.

Da nebi bilo poteškoća kod dobave betonskih međašnih stupova i materijala, općina je naručila potrebni broj stupova i materijala, koji će se povjerenstvu staviti na raspolaganje, a svaki vlasnik morat će općini vratiti na njega otpadajući dio tih troškova.

Upozoruje se građanstvo, da provadanju izmjere ne pravi nikakvih poteškoća, već naprotiv, da organima kod izmjere ide u svakom pogledu na ruku kako bi se izmjera čim prije i točnije mogla provesti.

Kameni će biti svi jednaki, a kod izmjere i ukopa kamena imade biti prisutan svaki vlasnik, koji će imati na licu mjesta izaslaniku općine, koji će biti na to ovlašten, platiti na njega otpadajući dio troškova. Općina će pravočasno oglasom obavijestiti vlasnike kada će se i na kojem dijelu izmjera i ukop vršiti, tako da će svaki moći tome prisustvovati.

POVIŠENJE PRISTOJBA ZA GROBOVE I GROBNICE

Savjetodavni odbor zaključio je na svojoj sjednici od 15. svibnja 1942. povišenje pristojba za grobove i grobnice kako slijedi:

Od glavnih ulaznih vrata do Križa,

te od doljnjih ulaznih vrata kod vojničkih grobova prema glavnim ulaznim vratima, od grobnice Filipec—mrtvačnica

Levičar sve do grobnice Budi za grobnicu 4.000 Kuna a za grobove 600 Kn.

Za grobove i grobnice po svim ostalim putevima za grobnice 3.000 Kn, a za grobove 300 Kn.

Za grobove na glavnom putu od ulaza do velikog Križa s jedne i druge strane u II. redu 300 Kn u III. redu 150 Kn.

U poljima u sredini 100 Kn po grobu — u ostalim nebiranim mjestima sirotinja ne plaća ništa.

UREĐENJE KATASTRA

Radi uređenja posjedovnog stanja katastra, t. j. osnivanja nove gruntovnice i katastra odpočela je nova izmjera porezne općine Samobor.

Prije same izmjere moraju biti sve čestice omeđane sa trajnim međašima.

Pozivaju se svi posjednici zemljišta na području porezne općine Samobor, da prisustvuju omeđanju svojih čestica i to:

15. lipnja 1942. (ponedjeljak) na potezu Grič i Sitnica gornja između betonske ceste i produžene Gajeve ulice (put u Bobovicu);

17. lipnja 1942. (srijeda) na potezu Križnice, sjeverno od betonske ceste između potoka Gradne i puta za Bobovicu;

19. lipnja 1942. (petak) na potezu Dužice, sjeverno od sajmišta, između Gajeve i Topličke ulice;

22. lipnja 1942. (ponedjeljak) na potezu Halaburščak između Topličke i Šmidhenove ulice;

24. lipnja 1942. (srijeda) na prostoru između Gajeve, Šmidhenove ulice i Zavrtnice;

26. lipnja 1942. (petak) na potezu sjeverno od Zavrtnice između Šmidhenove i Gajeve ulice (sajmište);

27. lipnja 1942. (subota) trokut posjeda južno od betonske ceste (Reizerov posjed).

Da bi mjernici državne izmjere u svako doba mogli utvrditi i u svoje nacрте upisati čije su vlasništvo poje-

đine čestice, moraju svi posjednici na početku i na kraju čestice pored međašnika zabit drvene tablice dužine oko 40 cm. na koje se upiše: vlasnik dotične čestice. Upisano okrenuti prema čestici.

Ako je vlasnik muškarac treba upisati: prezime, očevo ime i rođeno ime, kod žena upisati prezime, muževno ime, rođeno ime i prezime.

Ako na jednoj čestici imade više vlasnika, onda treba sve upisati sa naznakom koliki tko ima dio, dalje upisati mjesto stanovanja, ulicu i kućni broj.

Vijesti

Zabavno veče

priredio je Stožer Ustaške Mladeži Velike župe Prigorje na imendan Poglavnika dne 13. lipnja u 8 sati na večer u dvorani »Hrvatskog Doma«.

Na programu bili su šaljivi igrokazi, monolozi, dialozi, pjevanja i t. d. — Nastupili su knežijanski komičari i pjevači.

Dvorana bila je dupkom puna našeg građanstva i Ustaške Mladeži.

Uredovno vrijeme na trgovišnoj općini

U zadnje vrijeme je opaženo, da stranke dolaze u uredе trg. poglavarstva u svako doba i prije i poslije podne bez obzira na određeno vrijeme za primanje stranaka, kako se posao u ovo ratno doba mnogo povećao i iziskuje mnogo vremena za posvršavanje, to se upozoruje građanstvo, da će se u buduće stranke primati samo radnim danom od 11 do 13 sati. — Izvan toga vremena ne će se nitko primiti, jer je ostalo vrijeme potrebno za svršavanje uredskih poslova.

Obrtno-radničko društvo »Napredak«

proslavit će po starom običaju na Petrovo i Pavlovo obljetnicu posvete svoga barjaka. Toga dana prisustvovat će društvo sv. misi u 1/212 sati u crkvi čč. oo. Franjevaca.

Pozivaju se društveni članovi da dođu točno u 11 sati u društveni dom u potpunom broju.

PRI MIKI DUMIĆU

Mika Dumić pravi je gorštak Samoborske okolice. Na raskršću putova prema Lipovcu, Slapnici i Gornjem Lipovcu on je izgradio pravi goraki hotel. Taj doduše još nije potpuno dovršen, ali se u njemu stanuje. Ima samo jednu pogrješku, da je građen s mnogo vrata koja nikuda ne vode. No to je po svoj prilici radi građevne estetike. Mika je izgradio i bazen za kupanje, koji dobiva vodu iz Lipovačke Gradne. Voda u bazenu sad je čista, a sad zamazana. No tome pomažu izletnici i gosti sami. Oni se brinu za čistoću bazena, jer Mika sam nema za takove stvari mnogo vremena.

Ima tu na Gradni i prirodni tuš ispod mlina nedaleko Mikine rezidencije. Kad si se u bazenu zamazao, lako se ispereš ispod mlina. Uostalom, nije to nikakva novica, jer na našoj Savi u Zagrebu nije bolje.

Mjesto na kojem se je utaborio Mika Dumić sa svojim hotelom, gostionicom i dućanom prozvano je Smerovišće. O tom nazivu mnogo se raspravljalo. Jedna gospođa, inače dobra planinarka napisala je u »Hrvat. Planinaru« članak o postanku tog naziva. Nije ga zapisala iz vlastitog opažanja, nego po pripovijedanju jedne selkinje iz ovog gorakog kraja.

Po toj priči nastalo je to ime od toga, što su seljaci vozeći kolima iz Samobora na tom mjestu stali i kogače svojih kola šmirali. A šmirali su ih pučevima, koje su u grmlju kraj potoka sabirali.

Poznam vrlo dobro Samoboraku goru, domaći sam sin, ali tu pretpostavku nebi nikako mogao prihvatiti, već radi toga, što naš seljak zastre od akupljanja ovih vrsta životinja, što je kraj oko Smerovišća u davnim danima bio poznat kao šmiralište smijakog roda, a napokon i zato ne, što seljaci pu-

ževa nebi mogla izazvati na kotačima kola onakav učinak, kakav se očekuje.

Naziv Smerovišće počelo se upotrebljavati nakon otkrića »Cerinskog vira«. Ako je taj naziv iz ranijeg vremena onda je mogao značiti samo raskršće. Mora se znati, da je dolinom Lipovačke Gradne nekada prolazila državna cesta za Jasku i dalje prema moru. Na tom križanju dijelili su se goraki putevi za razna goraka sela u raznim smjerovima i čuda nislim, da je ime Smerovišće.

Međutim, Mika Dumić tvrdi, da se je kraj na kojem se danas nalazi nje-taj kraj provalili ljudi, održavale smije je bio onaj koji mu je dao to ime Smerovišće. U tu teoriju ne ulazim, a možda je i istinita. No ja danas predlažem da se naziv Smerovišće pretvori u »Buhovišće«, jer u tom dijelu kraja Lipovačke doline održavaju buhe svoj ljetni kongres. Nekada su, dok nisu u govu hotel prije njega sveo Gradni. On

Upozorenje

Umoljavaju se vlasnici praznih ili namještenih stanova, koje žele iznajmiti kroz ljeto, da iste prijave kod redarstvene straže.

Bratovština sv. Vida

održat će prema starodrevnom običaju svoju glavnu godišnju skupštinu u nedjelju dne 21. lipnja u 2 sata po podne u bratovskoj kleti u Zaprešiću

Istoga dana prije podne služit će se u kapelici sv. Vida na Vrhovčaku sv. misa na nakanu bratovštine, da nam Bog očuva Nezavisnu Državu Hrvatsku i za sve žive i mrtve članove bratovštine.

Obrtnički Zbor u Samoboru

zamoljen je od Porezne uprave za kotar Samobor, da obavijesti svoje članove (paušaliate) da odmah uplate svoj dužni paušalni porez za god. 1942, jer će u protivnom slučaju izgubiti tu paušalnu pogodnost, a osim toga bit će povučeni na odmjeru poreza koji će im biti osjetljivo veći od paušalnog.

† Bogumil Cipek

neumoljiva smrt skršila je mladi život marnog i nadobudnog Bogumila Cipeka, krojačkog pomoćnika u najljepšoj dobi od 22 godine.

Pokojnik je bio savjestan i maran radnik i dobar sin, brat i drug.

Sahranjen je uz veliko učešće našega građanstva u nedjelju dne 14. o. mj. na našem župnom groblju.

Lahka mu zemlja, a rastuženoj porodici naše saučešće!

UMRLI U ŽUPI SAMOBOR

U mjesecu svibnju:

Andrija Telišman, 74. g., Farkaševac;
Bara Božić, stara 80. g., Rudarska drag.;
Matilda Peter, stara 74. g., Osredok;
Vid Horvat, star 10. g., Otok;
Helena Zobarić, stara 40. g., Nova vas;
Petar Vitko, star 66. g., Bobovica;
Paulina Herceg, stara 33. g., Samobor;
Terezija Lindić, stara 73. g., Hrastina;
Ludvig Mihelić, star 60. g., Samobor;
Ivan Stampek, rođ. 1942., Nova vas;
Nikola Otmačić, star 51. g., M. Jazbina;
Ana Vitko, stara 54. g., Farkaševac;
Ana Librić, stara 79. g., V. Jazbina;
Juraj Hriber, star 1. g., Bregana;
Ivan Pegam, star 37. g., Bregan. selo.

kongres iz čitavog goraskog lipovačkog okruga. Danas su ih zamijenile buhe.

Nema prirodolovcima to je jasno. Zmijske su pobjegle pred dobrim i dragim ljudima, a buhe su se doselile, jer su prijatelji ljudi. Naravno da Mika Dumić tome nije kriv, jer nije toliko moćan, da bi ove migracije životinjskog svijeta mogao na ikoji način spriječiti.

Ipak je jedno, što se mora priznati. Smerovišće je postalo danas pravo gorako izletilište i odmaralište. Mikina je zaloga, da se je taj kraj tako lijepo podigao i kad se konačno uredi cesta kroz Lipovačku dolinu, bit će to najljepši predjel Samoborske gore za one, koji žele mira i svježeg goraskog zraka.

Jelo i pilo tu je kod Mike Dumića vrlo dobro, a i spava se izvrsno. Dvije druge njegove kćerke, vesela Milica i nešto mirnija Ljiljana s licem Madone brine se za goste. Ugodno je i drugo hrvatski se moći tim ljudima,

Gospodarstvo**Štednja sa modrom galicom**

Prošlih godina uzimali smo na 100 lit vode 1—1½ kg modre galice. Ove godine raspoložemo sa malom količinom iste, te smo prisiljeni sniziti tu mjeru na ½ kg. Istina je, da se i sa ½ kg galice može uspjeti, ali kod uporabe slabije rastopline, treba škropljenje češće ponavljati, jer ju kiša prije ispere. Da se tome predusretne, dobro je dodati galici alauna ½ kg na 100 lit. vode.

Alaun čini da se modra galica bolje i dulje drži lista, ne ispere ju tako brzo kiša, te trajnije djeluje. Galica i alaun tope se u vodi zajedno. Prištedit će se također i na galici i na trudu ako prije škropljenja odstranimo sa čokota sve suvišne jalove i nepotrebne mladice, na lucnjevima plućamo, lozu od zaperaka čistimo i glavne mladice čokota pravovremeno prikratimo. Ovim ćemo postići i to da će se grožđe bolje razviti, mlade i lišće ojačati te postati otpornije proti bolestima.

Sjemenke (trusovi) peronospore prodiru u lišće s donje strane, potrebno je stoga da se nastoji poškopiti sve dijelove loze.

Da li će se bolest koje godine pojaviti ranije ili kasnije, jače ili slabije ovisi samo o vremenu.

Peronospora za svoj razvoj treba tople kiše, magle, naročito vlažne tople noći pogoduju zarazi. Najopasnije je, kad se zaraza pojavi ranije već početkom svibnja. — Prošle godine pojavila se tek pod konac lipnja, neki su tada već bez potrebe škropili po 2—3 puta.

Ove godine sve do sada nije se kod nas još pojavila, razlog je suho vjetrovito vrijeme i hladne noći. Od velike je stoga važnosti znati kad će se bolest pojaviti, da se ne poduzima bezpotrebno prije vremeno škropljenje.

U naprednim državama imadu organizirane dojavne postaje, gdje vode o tome brigu zato postavljeni stručnjaci, koji pravovremeno obavještavaju gospodare, kad treba početi škropljenjem. — Svakako treba da smo sada na oprezu, jer čim nastanu topli-

Sve je tu srdačno i prijateljski, a gosti se sprijateljuju sami po sebi, jer su upućeni jedni na druge.

Smerovišće ima i školu. Podignuta je ne pred mnogo vremena, i prava je sreća da djeca iz tih goraskih seoca ne moraju pjelečiti u školu preko 4 sata, kako je to bilo prije. A djeca su u tom lijepom kraju toliko dražesna i tako bistro gledaju svojim dragim očicama u taj božji svijet, da je upravo milina. Već radi njih mora svatko zavoliti taj lijepi kraj.

Mnogo je još toga, što bi se moglo napisati o Smerovišću i njegovoj okolici. Tu stoji moj stari i dragi prijatelj Mika Dumić i ja se ponosim da smo prijatelji, jer ma je uspjele da ovaj najljepši dio Samoborske gore učini pristupačnim onim gradskim ljudima, koji žude za slobodnom prirodom bez smogova i munjovica.

Dr. Fran Šušija

je vlažne i rosne noći, pojavit će se bolest, naročito pak ako pade kiša, treba odmah poduzeti škropljenje, da se predusretne širenje zaraze.

Cesar

Sport

U nastavku odigravanja prvenstva Podžupe »Lopašić« odigrao je domaći HRSK »Samobor« 31. svibnja na igralištu u Kustošiji utakmicu sa tamošnjim HSK »Frankopan«. — Uslijed nedolaska četvorice najboljih igrača, klub je morao krenuti sa pričuvama, a što je bilo najgorje morao je na голу nastupiti igrač, koji inače igra beka, jer niti pričuvni golman nije došao.

Razumljivo, da kraj ovakovog stanja nije »Samobor« imao izgleda u dobar uspjeh, no ipak je predveo na polju veoma dobru igru — izgubivši nezasluzeno s omjerom od 6:1 (3:1).

Jedini zgoditak polučio je Bišćan.

U nedjelju 7. lipnja odigrao je HRSK »Samobor« prvenstvenu utakmicu u Oroslavju sa tamošnjim HRS »Sloga«, koju je nesretno izgubio s omjerom 4:1 (0:0). — Momčad je krenula potpuna osim Druškovića, pa je u prvom poluvremenu predvela veoma lijepu igru, a osim toga bila i nadmoćna svom protivniku, no mnoge lijepe prilike nisu bile iskorišćene.

Kod stanja 3:0 zabio je Bišćan M. počasni zgoditak. — Veoma dobru igru predveo je golman Berjak.

Nadamo se da će naši plavi u narednim utakmicama za prvenstvo, koje će se sada sve odigravati u Samoboru ponovno zaigrati onim poletom, kao što je i prije tim više, što je momčad sastavljena od mladih i dobrih igrača, koja se sada potpuno ulerala.

O utakmici sa »Vrapčem« donjeli ćemo opširan izvještaj u sljedećem broju.

OKRUŽNI URED

moli sve poslodavce, da po primitku platežnog naloga (u koliko isti ne bude odmah plaćen) sami dođu platiti u ured u roku od 8 dana, jer Okružni ured ne će dolaziti na iskazo.

POSTOLARKE KALUPE

već rabljene, prodajem više pari. — Šestak Miroslav, Samobor Toplička 3.

PRIMILA BI NA STAN

dva mladica, soba je čista i zračna. — Po mogućnosti mogu dati i cijelu opkru. — Upitati Gajeva ulica broj 33.

ZAHVALA

Svim rođacima, prijateljima, znancima, te dobrim susjedima koji su prigodom smrti naše nezaboravne kćerke

PAVICE HERCEG s. VUKOVIĆ

u pomoć nam priskočili, odar joj cvijećem okitili, te ju do posljednjeg počivališta sproveli, budi o vime naša najdubija hvala.

Lahka joj zemljica!

Obitelj Vuković

Zagrebački Zbor

ZAGREB

37. MEDJUNARODNI VELIKI SAJAM UZORAKA
5. - 14. IX. 1942.

37. Zwischenstaatliche Allgemeine Mustermesse

37. Fiera Campionaria Internazionale

«Samoborski list» izlazi 1. i 15. u mjesecu. — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 50.— Kuna. — Inozemstvo 100.— Kuna. — Pojedini broj 3.— Kuna. — Uprava i uredništvo Samobor, Livadićeva ul. br. 2. — Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek. — Tisak: «Samoborska tiskara» S. Šek. Samobor, Livadićeva ulica broj 2.